

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 164/XXI/13
Rady Gminy Stara Biała
z dnia 16 maja 2013 r.

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
MASZEWO DUŻE
NA LATA 2013-2020**

GMINA STARA BIAŁA

maj 2013

Plan Odnowy Miejscowości Maszewo Duże na lata 2013-2020

Spis treści

1. <i>Wstęp</i>	3
1. <i>Charakterystyka gminy</i>	4
2. <i>Charakterystyka miejscowości</i>	11
3. <i>Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości</i>	12
4. <i>Mocne i słabe strony</i>	13
5. <i>Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.</i>	14
6. <i>Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.</i>	17

1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości to najważniejszy element odnowy wsi. Jest on wymagany w przypadku ubiegania się o przyznanie pomocy w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest planem otwartym, który stwarza możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. W praktyce oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także może być zmieniona ich kolejność realizacji w zależności od uruchomienia funduszy z Unii Europejskiej.

Plan Odnowy Miejscowości Maszewo Duże obejmuje analizę zasobów miejscowości, porównanie słabych i mocnych stron wsi oraz szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą uwarunkować przyszłość wsi i jej mieszkańców.

Zawarta w Planie wizja rozwoju miejscowości wraz z jej projektami rozwojowymi jest wynikiem konsultacji społecznych, powstała przy współpracy mieszkańców miejscowości Maszewo Duże z Urzędem Gminy.

1. Charakterystyka gminy

Gmina Stara Biała położona jest w środkowo - zachodniej części województwa mazowieckiego. Znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Płocka. Leży nad północnym brzegiem Wisły.

Bezpośrednio gmina graniczy:

- od strony południowej – z rz. Wisłą,
- od strony południowo – wschodniej – z miastem Płock,
- od strony wschodniej – z gminą Bielsk i Radzanowo,
- od strony północnej – z gminą Gozdowo,
- od strony zachodniej – z gminą Brudzeń Duży.

Powierzchnia gminy wynosi 111,1 km² i zamieszkuje ją 10626 osób. W skład gminy wchodzi 24 sołectwa:

- Biała;
- Nowa Biała;
- Stara Biała;
- Bronowo Kmiece (obejmuje miejscowości Bronowo Kmiece i Nowe Bronowo);
- Bronowo-Zalesie;
- Brwilno;
- Nowe Draganie (obejmuje miejscowości Nowe Draganie i Stare Draganie);
- Dziarnowo;
- Kamionki;
- Kobierniki;
- Kowalewko;
- Kruszczewo;
- Ulaszewo (obejmuje miejscowości Ulaszewo i Ludwikowo);
- Mańkowo;
- Maszewo Duże;
- Maszewo;
- Miłodróż;
- Nowe Proboszczewice (obejmuje miejscowości Nowe Proboszczewice i Ogorzelice);
- Stare Proboszczewice;

- Srebrna;
- Trzebuń;
- Nowe Trzepowo;
- Włoczewo;
- Wyszyna.

Geograficznie gmina należy do południowo – wschodniej części Pojezierza Dobrzyńskiego i do Wysoczyzny Płońskiej. Pojezierze Dobrzyńskie zgodnie z podziałem J. Kondrackiego należy do Pojezierza Wschodniopomorskiego, tworzącego jedną z krain Pojezierza Pomorskiego. Wysoczyzna Płońska wchodzi w skład Niziny Północnomazowieckiej, znajdującej się w większej krainie – Nizinie Mazowiecko – Podlaskiej.

W południowo – zachodniej części gminy znajduje się część Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną i Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu.

Pierwsze ślady osadnictwa człowieka na terenach obecnej gminy Stara Biała pochodzą ze środkowego okresu epoki kamienia - mezolitu (ok. 8000 - 5000 lat p.n.e.) Odkryto 13 punktów osadniczych pochodzących z tego okresu. Kolejne ślady pochodzą z neolitu (ok. 4500-1800 p.n.e.). Rozwijała się wtedy kultura określana jako kultura pucharów lejkowatych oraz kultura amfor kulistych. Ówczesna ludność prowadziła osiadły tryb życia w oparciu o gospodarkę rolną i hodowlę zwierząt domowych. Wytwarzano również naczynia gliniane.

Od VII wieku naszej ery na ziemiach Mazowsza rozprzestrzeniła się kultura plemion słowiańskich. W przedziale od IX do XI wieku przypada okres największego rozwoju osadnictwa na omawianym terenie. Od średniowiecza, dzięki dobrym warunkom uprawy i dogodnemu układowi dróg, zarówno wodnych, jak i lądowych, ziemia płocka należała do najgęściej zaludnionych ziem. Najważniejszym szlakiem handlowym była Wisła. Wzdłuż jej prawego brzegu biegła ważna arteria handlowa - droga toruńsko-włodzimirska (ciągnąca się wzdłuż Wisły od Bobrownik przez Płock, Wyszogród i Zakroczym na Ruś - skrót drogi łączącej Bizancjum ze Skandynawią). Od XIII wieku teren dzisiejszej gminy Stara Biała był już gęsto zaludniony.

Na terenie gminy Stara Biała znajduje się łącznie 138 stanowisk archeologicznych, w tym 38 osad, 6 cmentarzysk, 2 osady produkcyjne, 8 obozowisk. Pozostałe określone są jako punkty lub ślady osadnicze. Ze stanowisk tych pochodzi 9 znalezisk luźnych, tzn. lokalizacja w terenie nie jest możliwa do określenia. Do najcenniejszych znalezisk należą monety wczesnośredniowieczne odkryte w Trzebuniu oraz w Starych i Nowych Proboszczewicach. Inne ważne odkrycia to: kamienne siekierki neolityczne z Maszewa, Srebrnej i Starej Białej.

Zabytki architektury i budownictwa zachowały się w różnym stopniu. Te, które stanowią własność kościelną są w dobrym stanie technicznym. Należą do nich:

- drewniany kościół pw. św. Andrzeja w Brwilnie zbudowany w 1710 roku. Jest to jeden najcenniejszych zabytków architektury drewnianej w powiecie plockim. Wnętrze kościoła wyposażone jest w ornamenty barokowe z XVII w.

Kościół pw. św. Andrzeja z 1710 r. w Brwilnie.

Na przykościelnym cmentarzu znajduje się drewniana XVIII-wieczna dzwonnica i pomnik upamiętniający 34 mieszkańców Brwilna, którzy zginęli pomordowani przez hitlerowców w obozach koncentracyjnych.

- Kościół pw. św. Jadwigi Śląskiej w Starej Białej z 1879 r. - zbudowany w stylu neogotyckim. W kaplicy kościoła znajduje się murowany ołtarz z 1938 roku i dziewięć figuralnych witraży z 1937 roku.

- Zespół kościoła parafialnego pw. św. Floriana w Starych Proboszczewicach – kościół murowany z 1868 roku, dzwonnica drewniana z przełomu XIX i XX wieku, kaplica cmentarna murowana z XIX wieku.

Kościół pw. św. Jadwigi Śląskiej
w Starej Białej.

Kaplica cmentarna
w Starych Proboszczewicach.

Spośród pięciu potwierdzonych źródłowo dworów, na terenie gminy zachowały się trzy: Srebrna, Ogorzelice i Nowe Proboszczewice. Po jednym z nieistniejących w Bronowie-Zalesiu pozostały jedynie resztki parku. W bardzo dobrym stanie zachowany jest pałac w Srebrnej, pozostałe utrzymane są w gorszym, ale zadawalającym stanie.

- Zespół pałacowo-parkowy w Srebrnej - wspaniale odrestaurowany XIX-wieczny obiekt, aktualnie ośrodek wypoczynkowo-szkoleniowy Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S. A.

Pałac w Srebrnej od strony dziedzińca.

Pałac w Srebrnej.

- Zabytkowy dworek w Nowych Proboszczewicach z 1906 r. - aktualnie siedziba Ośrodka Zdrowia.

Dworek w Nowych Proboszczewicach, obecnie Ośrodek Zdrowia.

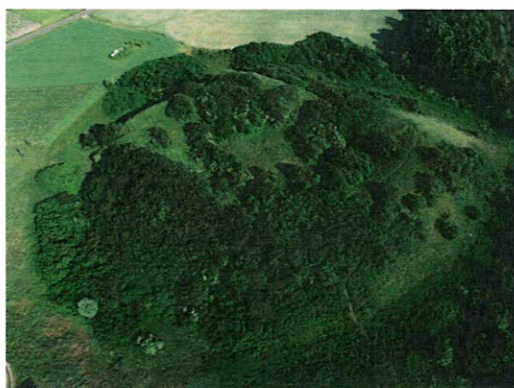
Pozostałe obiekty kulturowo-zabytkowe to:

- "Antoniówka" w Brwilnie - oryginalna piętrowa budowla drewniana położona na skarpie wiślanej, w parku wiejskim, w sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego. Jej fundatorem był arcybiskup płocki Antoni Julian Nowowiejski. Obecnie jest to Dom Opieki Społecznej.

„Antoniówka” w Brwilnie - obecnie Dom Pomocy Społecznej.

- Miejsce pamięci narodowej w lasach brwileńskich, upamiętniające egzekucję ponad 300 mieszkańców Płocka i okolic, rozstrzelanych przez hitlerowców w styczniu 1940 r. oraz 16 i 17 stycznia 1945 r.
- Grodzisko słowiańskie z X wieku w Nowych Proboszczewicach.

Grodzisko słowiańskie.

Miejsce pamięci narodowej w lasach brwileńskich.

Przez teren gminy przebiega szlak turystyczny nr 1a – Czerwony - im. Bolesława Krzywoustego /odcinek północny/.

Płock PTTK /0.0

- Biskupice (12,5 km)
- Kobierniki (20,0 km)
- Sikórz (23,5 km)

- Parzeń (28,5 km)
- Brudzeń Duży (32,0 km)
- Cieślin (39,0 km)
- Sierpc (65,0 km)

Szlak na niektórych odcinkach nadaje się do uprawiania turystyki rowerowej.

2. Charakterystyka miejscowości

Maszewo Duże jest miejscowością położoną w południowej części gminy Stara Biała, powiat plocki, województwo mazowieckie o powierzchni 263 ha. Zamieszkuje tu 1808 osób, większość ludności stanowi ludność napływowa.

Maszewo Duże (wcześniej Machewo, Massewo lub Maschevo Regio) to największa wieś sołecka w gminie o ciągle rosnącej liczbie mieszkańców. Maszewo jest dawną własnością książęcą, która po inkorporacji w 1495 r. do Korony stała się wsią królewską i wchodziła w skład starostwa plockiego. Osadnictwo istniało już we wczesnym średniowieczu (XI – XIII w.). Pierwsza wzmianka historyczna, jaka się zachowała dotycząca Maszewa datowana jest na 1446 r. (dokument sądowy dotyczący linii podziału Wisły). W 1545 r. królowa Bona wykupiła wieś z rąk córek Elżbiety z Gaju Sierpeckiej (starościny plockiej) i wydzierżawiła ją Janowi Kroczewskiemu herbu Grabie. W 1835 r. Maszewo wraz z Brwilnem zostały nadane rodzinie Furhmann.

Bronisław Chlebowski w „Słowniku geograficznym” z 1885 r. opisał Maszewo Wielkie (obecnie Duże) i Małe (dziś zwyczajowo określane jako Maszewo nad Wisłą). Do Maszewa Wielkiego należały dwie osady rządowe: osada karczemna i osada młyńska z młynem wodnym. Od końca XVIII w. rejon Maszewa był miejscem intensywnej kolonizacji, głównie osadnictwa niemieckiego. W XIX w. dominowali ewangelicy, dla których Maszewo było parafią rodzinną. Po II wojnie światowej rozpoczął się proces ponownej kolonizacji Maszewa Dużego. Opuszczone gospodarstwa niemieckie objęli osadnicy polscy. Szybki rozwój demograficzny nastąpił po 1959 r., kiedy zbudowano kombinat rafineryjno-petrochemiczny. Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców rozbudowano szkołę podstawową, powstał klub sportowy, zbudowano kościół będący filią parafii Brwilno.

Wieś położona jest na równinie z minimalnym spadkiem w kierunku południowym, czyli w kierunku Wisły.

Maszewo Duże położone jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 559 granice województwa – Brudzeń Duży – Sikórz – Płock, co umożliwia łatwy i szybki dostęp do Płocka siedziby instytucji samorządowych i państwowych.

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

4.1 Zasoby przyrodnicze

Maszewo Duże położone jest na skraju Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną.

4.2 Dziedzictwo kulturowe

W miejscowości Maszewo Duże brak jest obiektów, które stanowią dziedzictwo kulturowe.

4.3 Obiekty i tereny

Zespół obiektów sportowych zlokalizowany przy Zespole Szkół w Maszewie Dużym, w skład którego wchodzi: boiska sportowe „ORLIK”, pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej o nawierzchni z trawy naturalnej. Ponadto przez miejscowości przebiega ścieżka rowerowa wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 559 oraz szlak turystyczny im. Bolesława Krzywoustego wiodący z Płocka do jeziora Urszulewskiego.

4.4 Infrastruktura społeczna

W miejscowości Maszewo Duże brak jest obiektów służących infrastrukturze społecznej.

4.5 Infrastruktura techniczna

Miejscowość Maszewo Duże posiada sieć wodociągową, sieć kanalizacji sanitarnej,

linie elektroenergetyczne, telefonię stacjonarną i komórkową, jest zgazyfikowane, odpady komunalne odbierane są przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa.

4.6 Gospodarka i rolnictwo

Na terenie Maszewa Dużego główną branżę gospodarki stanowią przedsiębiorstwa produkcyjne, handlowe i usługowe.

Z uwagi na dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miejscowości działalność rolnicza ograniczona została zaledwie do kilku gospodarstw rolnych, które nie wykazują tendencji rozwojowych. Większość rolników rezygnowała z pracy na roli, przekształcając swoje grunty na tereny mieszkaniowe.

4.7 Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie miejscowości Maszewo Duże funkcjonuje Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Amator.

4. Mocne i słabe strony

Poprzez analizę SWOT postarano się przeanalizować mocne i słabe strony miejscowości oraz jej szanse i zagrożenia stwarzane przez otoczenie. Analiza ta ma na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego. Pozwala to na określenie obecnej sytuacji w tej miejscowości oraz przyszłych kierunków jej rozwoju. Skrót SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: strenghts (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia).

Czynniki wewnętrzne

SILNE STRONY (S)

1. Korzystne ukształtowanie terenu.
2. Rozwinięta infrastruktura techniczna (wodociąg, kanalizacja, gaz, telefon).
3. Korzystne uwarunkowania do rozwoju budownictwa mieszkaniowego.
4. Dogodne połączenie komunikacyjne do siedziby Starostwa Powiatowego Płocku.

SŁABE STRONY (W)

1. Rosnące bezrobocie.
2. Mieszkańcy rdzenni nadal chętniej korzystają z pomocy opieki społecznej, zamiast wykazać inicjatywę w poszukiwaniu pracy.

3. Słaba promocja miejscowości.

Czynniki zewnętrzne

SZANSE (O)

1. Rozwój sektora małych przedsiębiorstw.
2. Korzystne uwarunkowania do tworzenia zaplecza dla prowadzenia działalności rekreacyjno-sportowej (tereny leśne, boiska sportowe).
3. Poprawa warunków pracy szkół i placówek kultury oraz rozwój edukacji pozaszkolnej
4. Możliwość skorzystania ze środków z Unii Europejskiej.
5. Położenie geograficzne: Mazowsze

ZAGROŻENIA (T)

1. Polityka gospodarcza i podatkowa państwa.
2. Brak możliwości finansowych na realizację inwestycji infrastrukturalnych i programów rozwojowych.
3. Mała ilość możliwości pozyskania środków zewnętrznych (np. dotacje) dla działalności sportowo-rekreacyjnej.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

Jedną z inwestycji planowanych w miejscowości Maszewo Duże jest budowa parkingu w centrum miejscowości, której celem jest zaspokojenie potrzeb społecznych, realizacja inwestycji planowana jest w latach 2014-2015 .

Na zdjęciach poniżej przedstawiono teren, na którym planowana jest inwestycji.

Kolejną inwestycją planowaną w tej miejscowości jest budowa skateparku oraz ścieżki botanicznej, której celem jest zaspokojenie potrzeb społecznych. Zdjęcie przedstawia teren przyszłego skateparku.

Inwestycje te przyczynią się organizacji czasu wolnego. Mają również zapoczątkować realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi.

Pozostałe inwestycje planowane do realizacji w latach 2013 - 2020 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

W uzasadnieniu powyższych przedsięwzięć należy zauważyć, że rozwój kulturalny, choć nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych, wpływa na każdą dziedzinę życia. Jest katalizatorem przemian społecznych, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na inne dziedziny życia mieszkańców wsi.

Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną

Nazwa	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i źródła jej pozyskania
Budowa parkingu w centrum miejscowości Maszewo Duże	Zaspokojenie potrzeb społecznych	Użytek publiczny	2014 - 2015	ok. 350000,00 zł fundusze unijne, budżet gminy
Budowa skateparku oraz ścieżki botanicznej	Zaspokojenie potrzeb społecznych	Użytek publiczny, rekreacja	2014 - 2015	ok. 300000,00 zł fundusze unijne, budżet gminy
Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Maszewie Dużym	Zaspokojenie potrzeb społecznych	Użytek publiczny	2013 - 2014	ok. 800000,00 zł fundusze unijne, budżet gminy
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 559 wraz ze ścieżką rowerową – etap III	Poprawa jakości dróg oraz zwiększenie bezpieczeństwa	Transport publiczny	2013-2016	ok. 15000000,00 zł budżet gminy, budżet województwa
Działania aktywizujące społeczność lokalną, np. zawody strażackie, majówki, przywitanie lata itp.	Zaspokojenie potrzeb społecznych, integracja społeczności	Spoleczno - kulturalne	2013 - 2020	ok. 100000,00 fundusze unijne, budżet gminy
Budowa hali sportowej	Zaspokojenie potrzeb społecznych	Użytek publiczny	2013 - 2020	ok. 8000000,00 zł fundusze unijne, budżet gminy
Budowa dróg osiedlowych	Poprawa jakości dróg oraz zwiększenie bezpieczeństwa	Transport publiczny	2013-2016	ok. 10000000,00 zł budżet gminy, budżet województwa

6. Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.

W Maszewie Dużym można wyodrębnić dwa obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Jednym z obszarów wydaje się być teren przy Kościele filialnym pod wezwaniem św. Jadwigi Królowej Polski w Maszewie Dużym, na którym planowana jest budowa parkingu z kostki betonowej oraz urządzenie terenu zielonego. Na obszarze tym znajduje się miejsce spotkań mieszkańców w związku ze świętami i obrzędami katolickimi jak również jest to miejsce spacerów. Realizacja inwestycji ułatwi dostęp do terenu.

Drugim ważnym obszarem jest teren Zespołu Szkół w Maszewie Dużym wraz z placem zabaw wybudowanym w ramach Rządowego Programu „Radosna szkoła”, boiskiem o nawierzchni trawiastej, na którym rozgrywa mecze Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Amator oraz zespół boisk sportowych „ORLIK”. Na tym terenie planowana jest budowa skateparku i ścieżki botanicznej.

Dzięki inwestycjom wpisanym w Planie Odnowy Miejscowości Maszewo Duże na lata 2013-2020 uda się stworzyć warunki dla rozwoju społecznego i kulturalnego miejscowości, które będą sprzyjały integracji społeczności wiejskiej.